

АДВОКАТСКА КОМОРА СРБИЈЕ

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија

Телефон: +381 11 32-39-072 Fax: +381 11 32-32-203

e-mail: a.k.srbije@gmail.com

Број: 729/26

Датум: 5. јун 2026. године

Адвокатска комора Србије је дана 5. јуна 2026. године, на основу члана 66. Закона о адвокатури („Службени гласник РС” 31/11 и 24/12 - ОУС), члана 9. Статута Адвокатске коморе Србије („Службени гласник РС” 85/11, 78/12, 86/13, 11/23-ОУС и 22/24-ОУС), члана 114. у вези са чл. 104. став 1. тачка б) Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 113/17, 91/19, 153/20, 92/23, 62/25 и 23/26“) утврдила

СМЕРНИЦЕ ЗА ПРОЦЕНУ РИЗИКА ОД ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА И ОГРАНИЧАВАЊА РАСПОЛАГАЊА ИМОВИНОМ У ЦИЉУ СПРЕЧАВАЊА ТЕРОРИЗМА И ШИРЕЊА ОРУЖЈА ЗА МАСОВНО УНИШТЕЊЕ КОД АДВОКАТА

1. Увод

Смернице за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма и ограничавања располагања имовином у циљу спречавања тероризма и ширења оружја за масовно уништење се доносе у циљу идентификације, процене и разумевања ризика од прања новца и финансирања тероризма (ПН/ФТ/ПФ) којима је адвокатура Србије изложена, у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма (“Службени гласник РС”, бр. 113/2017, 91/2019, 153/2020, 92/2023, 62/2025 и 23/2026 — даље: Закон). Смернице имају за циљ успостављање ефикасног система за спречавање и откривање ПН/ФТ/ПФ, применом принципа приступа заснованог на процени ризика.

Адвокат пружа правну помоћ клијентима, укључујући саветовање, заступање пред судовима и другим органима, као и услуге у вези са располагањем непокретностима, управљањем новцем, хартијама од вредности и другом имовином клијента, отварањем или управљањем банковним рачунима, отварањем, вођењем или управљањем привредним друштвима, фондацијама или удружењима и слично, односно када помаже у планирању или извршавању трансакција за странку у вези са куповином или продајом непокретности или привредног друштва, управљањем имовином странке, отварањем или располагањем рачуном код банке, прикупљањем средстава неопходних за оснивање, обављање делатности

и управљање привредним друштвима, оснивањем, пословањем или управљањем привредног друштва или лица страног права, или када у име и за рачун странке врши финансијску трансакцију или трансакцију у вези са непокретношћу.

2. Идентификација и процена ризика

У циљу спровођења адекватне процене ризика од ПН/ФТ, врши се свеобухватна анализа релевантних фактора. Идентификација ризика укључује препознавање карактеристика које могу указивати на већу или мању вероватноћу злоупотребе поступка пружања правне помоћи за ПН/ФТ/ПФ.

Фактори ризика обухватају:

- **Ризик клијента:** Процењује се на основу врсте клијента (физичко лице, правно лице, домаће, страно, резидентно, нерезидентно, политички експонирано лице — ПЕП), репутације клијента, делатности клијента, власничке структуре, сврхе пословног односа и других релевантних података. На појачан ризик клијента могу указивати и околности као што су: странке које као страна правна лица не смеју обављати делатност у земљи у којој су регистрована, странке чија сложена организациона структура отежава утврђивање стварног власника, странке које успостављају пословне односе у неуобичајеним околностима (нпр. учестало и нелогично мењање пословних партнера за обављање истих послова), странке са интензивним готовинским пословањем, странке чија делатност није профитно оријентисана које одређене трансакције обављају користећи се већим готовинским износима. Посебан ризик представљају клијенти који су посредници у промету непокретности, приређивачи игара на срећу путем интернета и казина.
- **Ризик производа и (или) поступка пружања правне помоћи:** Односи се на природу и сложеност поступка пружања правне помоћи које се пружају. Одређени поступци правне помоћи као што су трансакције некретнинама, управљање имовином, оснивање предузећа или *trust fund*, могу носити већи ризик. На појачан ризик услуге могу указивати и околности као што су: обављање послова у сврху прикривања стварног власника странке, обављање послова преноса некретнина између странака у неуобичајено кратком временском раздобљу и без видљивог правног, економског или другог оправданог разлога, уплате примљене од неповезаних или непознатих трећих странака и уплате накнада у готовини када то није уобичајен начин плаћања.
- **Ризик географског подручја:** Процењује се на основу државе или територије пребивалишта/седишта клијента, порекла средстава, или локације трансакције. Посебна пажња се посвећује јурисдикцијама са високим ризиком од ПН/ФТ/ПФ. На појачан географски ризик могу указивати странке које долазе из држава према којима су Уједињене нације, Савет Европе или друге међународне организације примениле санкције, ембарго или сличне мере, држава које су од стране

кредибилних институција (ФАТФ, Савет Европе) означене као државе које не примењују адекватне мере за спречавање прања новца и финансирања тероризма, држава које подржавају или финансирају терористичке активности или организације, или држава које су од стране кредибилних институција (Светска банка, ММФ) означене као државе са високим степеном корупције и криминала. Посебан ризик такође представљају странке за које се путем претраживача Управе за спречавање прања новца утврди да се налазе на листи лица према којима се примењују санкције Уједињених нација (ИСИЛ, Ал-Каида, ДНР Кореја, Талибани и повезани субјекти).

- **Ризик канала испоруке:** Односи се на начин успостављања пословног односа или пружања услуга (нпр. директан контакт, путем пуномоћника, онлајн).

2.1. Самопроцена ризика

Адвокат је дужан да спроведе самопроцену ризика од ПН/ФТ/ПФ најмање једном годишње на нивоу своје канцеларије, као и на нивоу сваког клијента са којим успоставља пословни однос у складу са чланом 4. став 2. Закона. Самопроцена укључује анализу:

- **Идентификованих ризика:** Преглед и реevaluација свих идентификованих фактора ризика (клијент, производ/услуга, географско подручје, канал испоруке);
- **Ефективности постојећих мера:** Процена колико су примењене мере за спречавање и смањење ризика делотворне у ублажавању идентификованих ризика;
- **Нове ризике:** Идентификација нових, емергентних ризика који можда нису били присутни у претходној процени.

На основу ове анализе, адвокатска канцеларија класификује своје пословање по питању ризика од ПН/ФТ/ПФ у једну од следећих категорија ризика: низак, средњи или висок.

Адвокат је дужан да документује резултате самопроцене ризика.

3. Анализа и категоризација Ризика

Сви идентификовани ризици се анализирају ради утврђивања њихове вероватноће настанка и потенцијалног утицаја. На основу ове анализе, адвокатска канцеларија класификује клијенте и пословне односе у категорије ризика: низак, средњи или висок.

3.1. Критеријуми за процену и категоризацију ризика

- **Низак ризик:** Клијенти и пословни односи који не показују идентификоване факторе високог ризика и чије карактеристике указују на минималну вероватноћу злоупотребе за ПН/ФТ/ПФ.
- **Средњи ризик:** Клијенти и пословни односи код којих су присутни поједини фактори ризика који не достижу ниво високог ризика, или где комбинација фактора захтева појачану пажњу.
- **Висок ризик:** Клијенти и пословни односи код којих су присутни значајни фактори ризика, укључујући, али не ограничавајући се на: политички експонирана лица (ПЕП), клијенте из јурисдикција високог ризика (као што су земље под санкцијама УН/Савета Европе, државе са слабом контролом ПН/ФТ или високим степеном корупције и криминала), сложене трансакције без очигледне економске или правне сврхе, сумњиво порекло имовине, сложену власничку структуру која отежава утврђивање стварног власника, неуобичајене готовинске трансакције, или када се странка налази на листи лица под санкцијама УН. Ове околности захтевају примену мера појачане дубинске анализе клијента.

4. Процена ризика

Адвокатска канцеларија прихвата ризик искључиво уколико се адекватном применом мера за спречавање ПН/ФТ/ПФ, ризик сведе на прихватљив ниво. Уколико се ризик не може свести на прихватљив ниво, адвокат је дужан да одбије успостављање пословног односа или да раскине постојећи, у складу са Правилем 22.5.10. Кодекса професионалне етике адвоката, као и да поднесе извештај Управи за спречавање прања новца.

5. Мере за спречавање и смањење ризика

О спровођењу мера за отклањање, смањење или спречавање ризика стараће се адвокат непосредно.

Мере за спречавање, отклањање или смањење ризика од ПН/ФТ/ПФ су:

5.1. Овлашћено лице и његов заменик

Адвокат је дужан да именује овлашћено лице и његовог заменика одговорног за примену и спровођење Закона и одредаба ових Смерница, који су уједно и лица за контакт са Управом за спречавање прања новца. Имена и контакт подаци овлашћеног лица и његовог заменика достављају се Адвокатској комори Србије и Управи за спречавање прања новца у складу са ЗСПНФТ.

5.2. -Појачана анализа клијента и провера идентитета странке

Адвокат је дужан да спроводи мере појачане анализе клијента у складу са Законом, прилагођавајући обим и врсту мера процењеном ризику.

5.2.1. Обавезе при успостављању пословног односа

Примењује се за клијенте и пословне односе који су процењени као нискоризични или средњеризични. Адвокат је дужан да прибави следеће податке:

- име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште или боравиште, ЈМБГ, врсту, број, место и датум издавања личног документа физичког лица и предузетника, односно пословно име, адресу, седиште, матични број и ПИБ правног лица и предузетника којем адвокат пружа правну помоћ;
- име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште или боравиште, ЈМБГ, врсту, број, место и датум издавања личног документа заступника правног лица или законског заступника или пуномоћника физичког лица који у име и за рачун тог правног или физичког лица успоставља пословни однос или врши трансакцију;
- име, презиме, датум и место рођења и пребивалиште или боравиште стварног власника правног лица којем адвокат пружа правну помоћ;
- сврху и намену пословног односа, као и информацију о делатности странке;
- датум успостављања пословног односа.

5.2.2. Обавезе при вршењу трансакције у износу од 15.000 евра или више

Примењује се за клијенте и пословне односе који су процењени као средњеризични, када адвокат у име и за рачун странке врши финансијску трансакцију или трансакцију у вези са непокретношћу у износу од 15.000 евра или више у динарској противвредности, без обзира на то да ли се ради о једној или више међусобно повезаних трансакција. Адвокат је дужан да прибави следеће податке:

- име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште или боравиште, ЈМБГ, врсту, број, место и датум издавања личног документа физичког лица и предузетника, односно пословно име, адресу, седиште, матични број и ПИБ правног лица и предузетника којем адвокат пружа правну помоћ;
- име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште или боравиште, ЈМБГ, врсту, број, место и датум издавања личног документа заступника правног лица или законског заступника или пуномоћника физичког лица који у име и за рачун тог правног или физичког лица успоставља пословни однос или врши трансакцију;

- име, презиме, датум и место рођења и пребивалиште или боравиште стварног власника правног лица којем адвокат пружа правну помоћ;
- датум вршења трансакције;
- износ трансакције и валуту у којој је трансакција извршена;
- намену трансакције, као и име и презиме и пребивалиште, односно пословно име и седиште лица коме је трансакција намењена;
- начин вршења трансакције.

5.2.3. Обавезе у случају основа сумње на ПН/ФТ/ПФ

Примењује се за клијенте и пословне односе који су процењени као високоризични, или у случају када у вези са странком или трансакцијом постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, или у случају када постоји сумња у истинитост или веродостојност прибављених података о странци и стварном власнику. Адвокат је дужан да примени све мере наведене у тачкама 5.2.1. и 5.2.2., уз додатне, строже мере, као што су прибављање одобрења вишег руководства за успостављање пословног односа, појачано и учесталије праћење пословног односа, као и прикупљање свих података из члана Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, који су детаљно наведени у тачки 5.7. ових Смерница.

5.2.4. Праћење пословног односа

Стално праћење трансакција и активности клијената током трајања пословног односа, ради препознавања сумњивих активности које одступају од уобичајених или познатих карактеристика клијента. Ово праћење је интегрални део свих нивоа дубинске анализе клијента, с тим да је код високоризичних односа оно појачано и учесталије.

5.3. Састављање и примена листе индикатора

Адвокат је дужан да изради листу индикатора за препознавање лица и трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма. Код израде листе индикатора, адвокат треба да узме у обзир сложеност и обим извршења трансакција, неуобичајени начин извршења, вредност или повезаност трансакција које немају економски или правно основану намену, односно нису усаглашене или су у несразмери са уобичајеним, односно очекиваним пословањем странке, као и друге околности које су повезане са статусом или другим карактеристикама странке. Приликом израде листе индикатора, адвокат је дужан да унесе и индикаторе који су објављени на званичној интернет страници Управе за спречавање прања новца. Адвокат је дужан да примењује ову листу индикатора, као и да узима у обзир и друге околности које указују на постојање основа сумње на ПН/ФТ/ПФ.

5.4. Обавештавање Управе за спречавање прања новца

Адвокат је дужан да, ако приликом вршења послова утврђеним Законом утврди да у вези са лицем или трансакцијом постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, одмах обавести Управу за спречавање прања новца пре извршења трансакције, наводећи рок у којем би требало да се трансакција изврши, осим ако би обавештавање угрозило истрагу. У случају хитности, обавештење се може дати и телефоном, али се накнадно мора доставити Управи у писменом облику најкасније следећег радног дана. Обавеза обавештавања важи и за планирану трансакцију, без обзира на то да ли је трансакција касније извршена. Ако адвокат, због природе трансакције или због тога што трансакција није извршена или из других оправданих разлога не може да поступа на прописани начин, дужан је да Управи достави податке чим то буде могуће, уз писмено образложење разлога због којих није поступио на прописани начин.

Адвокат је такође дужан да у случају када странка од њега тражи савет у вези са прањем новца или финансирањем тероризма, о томе одмах обавести Управу, а најкасније у року од три дана од дана када је странка тражила савет.

Обавештења се Управи достављају електронским путем, препорученом поштом или доставом преко курира.

5.5. Поступање по захтевима Управе за спречавање прања новца

Ако Управа оцени да у вези са одређеним трансакцијама или лицима постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма, може да захтева од адвоката податке, информације и документацију неопходне за откривање и доказивање прања новца или финансирања тероризма, укључујући и податке и информације које се односе на лица која су учествовала или сарађивала у трансакцијама. Адвокат је дужан да тражене податке, информације и документацију достави Управи без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема захтева, осим ако Управа одреди краћи рок у хитним случајевима, или дужи рок због обимности документације или других оправданих разлога.

5.5.1. Изузеци од обавештавања и достављања информација

Адвокат није дужан да, у складу са Законом, обавештава Управу нити да достави податке, информације и документацију на захтев Управе ако се ради о податку који добије од странке или о странци при утврђивању њеног правног положаја или њеном заступању у судском поступку или у вези са судским поступком, што подразумева и давање савета о покретању или избегавању тог поступка, без обзира да ли је тај податак прибављен пре, у току или након судског поступка.

У таквим случајевима, адвокат је дужан да Управу без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, писмено обавести о разлозима због којих није поступио у складу са захтевом Управе да достави податке, информације и документацију.

5.5.1.1. Професионална тајна и тајност података

Подаци, информације и документација које Управа прикупи у складу са Законом представљају тајне податке. Када адвокати достављају податке, информације и документацију Управи, не сматра се да су повредили обавезу чувања професионалне тајне, изузев у ситуацијама наведеним у тачки 5.5. адвокат је дужан да примењује одредбе Закона без обзира на обавезу чувања професионалне тајне.

5.6. Обавезе по Закону о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма

Поред обавеза из Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, адвокат је дужан да поступа и у складу са Законом о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма, који прописује мере ограничења располагања имовином лицима која су означена као терористи или спонзори тероризма.

Адвокат је дужан да:

- Одмах, без одлагања, изврши проверу идентитета странке у односу на листу лица којој је ограничено располагање имовином, а коју објављује надлежно министарство.
- Замрзне сва средства и имовину лица која се налазе на наведеној листи, без претходног обавештавања тих лица.
- Одмах обавести надлежно министарство о извршеном замрзавању средстава и имовине, као и о свим покушајима успостављања пословног односа или трансакција од стране лица са листе.
- Све трансакције у вези са имовином лица са листе одбије и пријави надлежном министарству.
- Не открива лицима са листе, нити трећим лицима, да је њихова имовина замрзнута или да су предузете мере у складу са овим законом.

5.7. Вођење евиденција

Адвокат је дужан да води евиденцију свих прикупљених података о странкама, пословним односима и трансакцијама, као и података достављених Управи у складу са Законом. Евиденција података о странкама, пословним односима и трансакцијама које води адвокат садржи:

- име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште или боравиште, ЈМБГ, врсту, број, место и датум издавања личног документа физичког лица и предузетника, односно пословно име, адресу, седиште, матични број и ПИБ правног лица и предузетника којем адвокат пружа правну помоћ;
- име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште или боравиште, ЈМБГ, врсту, број, место и датум издавања личног документа заступника правног лица или законског заступника или пуномоћника физичког лица који у име и за рачун тог правног или физичког лица успоставља пословни однос или врши трансакцију;
- име, презиме, датум и место рођења и пребивалиште или боравиште стварног власника правног лица којем адвокат пружа правну помоћ;
- сврху и намену пословног односа, као и информацију о делатности странке;
- датум успостављања пословног односа;
- датум вршења трансакције;
- износ трансакције и валуту у којој је трансакција извршена;
- намену трансакције, као и име и презиме и пребивалиште, односно пословно име и седиште лица коме је трансакција намењена;
- начин вршења трансакције;
- податке и информације о пореклу имовине која је предмет или која ће бити предмет пословног односа или трансакције;
- име и презиме, датум и место рођења, пребивалиште или боравиште и ЈМБГ физичког лица и предузетника, односно пословно име, адресу и седиште, матични број и ПИБ правног лица и предузетника за које постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма;
- податке о трансакцији у вези са којом постоје основи сумње да се ради о прању новца или финансирању тероризма (износ и валута у којој се трансакција врши, датум и време вршења трансакције);
- информацију о постојању разлога за сумњу да се ради о прању новца или финансирању тероризма.

Сви подаци прикупљени током процеса дубинске анализе клијента и праћења пословног односа, као и сви извештаји и документација у вези са ПН/ФТ/ПФ, морају се чувати у складу са законским роковима.

5.8. Обука запослених

Редовна обука запослених (уколико их адвокат има) о ризицима од ПН/ФТ/ПФ, законским обавезама и интерним процедурама, ради подизања свести и способности препознавања сумњивих активности. Адвокат је дужан да обезбеди план годишњег стручног образовања за све запослене који учествују у процесима дубинске анализе и праћења клијената. О свакој одржаној обуци сачињава се службена белешка која садржи датум обуке, списак присутних запослених и кратак опис садржаја обуке.

5.9. Унутрашња контрола

Адвокат је дужан да успостави и примењује систем унутрашње контроле ради обезбеђивања поштовања Закона и ових Смерница.

Адвокат је дужан да одбије успостављање пословног односа или да раскине постојећи уколико не може да спроведе мере дубинске анализе клијента, или ако процени да постоји висок ризик од ПН/ФТ/ПФ који се не може адекватно ублажити.

6. Закључак

По спроведеном поступку идентификације, процене и разумевања ризика од прања новца и финансирања тероризма, те утврђивања начина и мера за отклањање, смањење или спречавања ризика, у складу са Законом и овим Смерницама, закључује се да Адвокатура Србије има дефинисан оквир за управљање ризицима од ПН/ФТ/ПФ.

Ризик од прања новца и финансирања тероризма је сталан и динамичан, те се ове Смернице морају редовно преиспитивати и ажурирати, а најмање једном годишње или у случају значајних промена у пословању, клијентели, правном оквиру или препознатим ризицима.

Адвокат се обавезује да ће применити све утврђене мере за спречавање и смањење ризика од ПН/ФТ/ПФ, те да ће доследно спроводити одредбе Закона и пратећих прописа.

Смернице за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код адвоката ступају на снагу осмог дана од објављивања на огласној табли и интернет страници Адвокатске коморе Србије.

Адвокатска комора Србије ће путем званичног сајта обавестити све адвокате који су на дан објављивања ових смерница уписани у именик адвоката а новоуписане адвокате приликом самог уписа у именик адвоката и полагања свечане заклетве адвоката и уручењу решења о упису у именик адвоката.

Деловодни број: 729/26 од 5. јуна 2026. године.

Објављено на огласној табли и званичној интернет страници Адвокатске коморе Србије дана 5. јуна 2026. године.

Смернице за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код адвоката ступају на снагу дана 13. јуна 2026. године.

**ПРЕДСЕДНИК
АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ**

Адвокат Душан Д. Братић

**ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ
АДВОКАТСКЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ
ЗА ПРАЋЕЊЕ ПРИМЕНЕ ЗСПНФТ**

Адвокат Урош Цветојевић

A handwritten signature in blue ink, belonging to Uroš Cvetković, is written below the text.